

تعیین رویشگاه بالقوه گونه گون زرد با استفاده از تلفیق GIS و سنجش از دور

محسن علی اکبری^{۱*}، رضا جعفری، محمدرضا وهابی^۲ و امیر سعادت فر^۳

(تاریخ دریافت: ۸۹/۹/۱۱؛ تاریخ پذیرش: ۸۹/۱۰/۲۰)

چکیده

مراعات از مهم‌ترین منابع تجدیدشونده هستند که متأسفانه در کشور ما به دلایل مختلف از جمله مدیریت غیراصولی در معرض تخریب و نابودی قرار گرفته اند. یکی از مهم‌ترین راه‌های احیاء مراعات تخریب شده کاشت گیاهان مرغوب در اینگونه مراعات است. این تحقیق به منظور مکان‌یابی مناطق مناسب جهت کاشت گونه مرتعی مرغوب گون زرد و به صورت یک مطالعه موردی در حوضه آبخیز کرچمبوی جنوبی در شهرستان فریدن انجام شد. ابتدا نه مکان مرتعی متفاوت انتخاب گردید و سپس تأثیر عوامل مختلف اکولوژیک بر روی گونه مورد مطالعه توسط روش‌های مختلف آماری مورد بررسی قرار گرفت. در مرحله بعد لایه‌های رقومی نیازهای اکولوژیک گونه گون زرد توسط تکنیک‌های آماری و GIS تهیه شد. لایه اطلاعاتی رخنمون سنگی از داده‌های ماهواره IRS-P6 و به روش طبقه‌بندی نظارت‌شده تولید گردید. سپس با توجه به خروجی‌های آنالیز رج‌بندی، لایه‌های اطلاعاتی محیطی توسط منطق بولین و بر اساس نیاز اکولوژیک گونه گون استاندارد شد و هر کدام از این لایه‌ها وزن خاصی تعلق گرفت. در نهایت با تلفیق لایه‌ها در غالب مدل تحلیل سلسله مراتبی مناطق مناسب کاشت گونه مورد نظر به دست آمد و پس از طبقه‌بندی مجدد، نقشه طبقات پتانسیل رویشگاهی منطقه مطالعاتی تولید شد. نتایج به دست آمده نشان داد که از میان عوامل محیطی مورد مطالعه، بر گونه گون زرد ۱۱ عامل تأثیرگذارند که با اهمیت‌ترین این عوامل به ترتیب درصد آهک، آزیموت جهت شیب و متوسط بارش سالانه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: سنجش از دور، سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی، رج‌بندی، فرآیند سلسله مراتبی، گون زرد

۱. دانشجوی سابق کارشناسی ارشد مرتع داری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان

۲. به ترتیب استادیار، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان

۳. دانشجوی دکتری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

* :مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: mohsen_rme@yahoo.com